

Den 22. august 2016

DN-Furesøs høringssvar ang. Lokalplan 121

DN-Furesø er godt tilfreds med at lokalplanen er så detaljeret, blot havde vi gerne set, at den kun omfattede de ”byggeretsgivende” dele og ikke blandede tingene sammen med en del der er ramme-lokalplan.

§1

§1.1 Det anføres i §1.1 at dele af lokalplanen er en rammelokalplan. DN savner en angivelse af hvilke dele i lokalplan 121, der skal betragtes som en rammelokalplan og hvilke dele der er en lokalplan. Herunder savner DN en præcis optegning af de områder, der er omfattet af rammelokalbestemmelser.

Som eksempel på det uheldige i at sammenblende rammeplanbestemmelser og egentlige lokalplanbestemmelser tillader vi at henvise til debatten omkring Nordlejren og lokalplan 72.

§2

intet at bemærke

§3

§3.1

Der er ikke i alle tilfælde tegnet fælleshuse ind i planerne – vi formoder, at *skal* der bygges fælleshuse, skal de allerede nu reserveres ud af de 63.900 m², der må bygges i alt. Hvis byggefasen afsluttes uden de fælleshuse, der er forudsat og kvoten er opbrugt, så kan der i sagens natur ikke bygges mere!

Sidste afsnit: ang. de 25%, skal det vel forstås ud af de planlagte storparceller? - For hvis man f.eks. tænker hele delområde 3 sammen kommer man da vist langt over 25%, pga. af de mange beskyttede naturtyper.

§3.2.1 Brugen af delområder, der er beskyttet af §3, til ”publikumsorienterede kulturelle events som f.eks. film og teaterforestillinger” må siges at være alt for vidtgående en tilladelse/mulighed.

Skal §3-områder bruges således, skal der hver gang søges om tilladelse fra Furesø Kommune til hver enkelt af disse events – en tilladelse som DN-Furesø gerne vil have i høring forlods.

§3.3.1 Her får denne del af den *byggeretsgivende lokalplan* alligevel karakter af *rammelokalplan* – denne proces kunne være mere klar, jf. vores svar til §1.1.

§3.5 Brugen af Hangarer til forskellige formål. Dette støttes fuldt ud af DN-Furesø, blot er det vor opfattelse af den dramatiske scene, hvor 9. april 1940 udspillede sig med luftangrebet og de opstillede fly foran hangarerne, ikke sløres ved at de store facader ud mod sletten tivoliseres, som det er set i prospekt fra petanque- og rulleskøjtefolket og senest arkitektbud på udnyttelsen af Hangar 3 til beboerhus/institution.

Det er helt fint med disse aktiviteter, men det anbefales, at store lysåbne facader, nye vinduespartier og indgange vendes mod syd og at facaderne (portene) ud mod sletten i stort omfang opretholder de grønne farver og generelle udseende. Der kan godt være åbne porte eller døre mod nord i de lyse timer, men i ikke i skumring eller om natten. Det er yderst vigtigt, som også øvrige planer beskriver, inklusive Designmanualen, at sletten friholdes for lysudfald.

§4

§4.1 ”De på kort 5 viste storparceller må udstykkes som vist på kortet.”

Selv om dette er en ”Rammelokalplan så tager DN-Furesø igen afstand fra at placere huse (Enghusene og Officershusene) omkring et §3-overdrev (overdrevet er noget større efter Amphis sidste registrering) og mellem vigtige kulturspor, de tre ”Abstellboxe”/felthangarer, som er de eneste der står i terrænet, som da tyskerne efterlod dem i 5. maj 1945.

Reliefbillede med §3 beskyttet natur overlagt med skravering. De tre felthangarer står fuldstændigt klart i terrænet, selv om de p.t. Er gemt i bevoksning og landbrugsskure.

Disse kulturspors betydning kan være svære at bedømme nu; de kan have næsten lige så stor betydning, historisk og turistmæssigt, som Kastellet eller Dybbøl om 20-50 år – det kan vi ikke vide nu i 2016.

I fremtiden kan området, hvis bebyggelse trækkes tilbage, fremvises som tydelige kulturspor fra Anden Verdenskrig. Her spiller kulturspor og værdifuld og beskyttet natur udmærket sammen. Overdrevet mellem de tre intakte felthangarer vil i løbet af en meget kort årrække udstrække sig til alle tre felthangarer og hele mellemrummet i mellem dem (ved afgræsning eller høslet). Dette forudsætter selvfølgelig fjernelse af de ikke-bevaringsværdige landbrugsskure til opbevaring af halmballer.

Furesø Kommune og de nærliggende boligområder vil her kunne fremvise, tæt på boligerne et meget flot overdrev, stort nok **til også at det kan tåle dagligt slid**. Det allerede udpegede overdrev, mellem de planlagte Enghuse, vil være alt for lille og uden sammenhæng, eller spredningskorridor til andre overdrev – hvis der ikke bygges rundt om overdrevet, vil der være fin spredningsmulighed til overdrev 220 meter mod nordøst.

DN-Furesø foreslår derfor, at Enghusene og nogle af Officershusene rykkes helt væk fra overdrevet – så de tre naturtyper, fredskov, mose og overdrev får noget ”albuerum” for at forhindre nedslidning og isolering.

Naturtypen overdrev ligger indenfor skovbyggelinien, som sikkert kan reduceres noget, men forekomster af beskyttede naturtyper medfører, at en reduktion her ikke kan meddeles af Miljøcenteret nærmere end overdrevets yderste kant ifølge tidligere afgørelser fra NMKN.

Husrækkefølgeren

§ 17, stk. 3 (fra vejledningen udsendt af SVANA 2016)

På arealer, der er omfattet af skovbyggelinjen, hvor der findes væsentlig, lovlig bebyggelse, gælder forbuddet mod bebyggelse kun mellem skoven og den væsentlige, lovlige bebyggelse, jf. § 17, stk. 3.

Bestemmelsen finder anvendelse alle steder, hvor der på strækninger ligger væsentlig, lovlig bebyggelse inden for linjen, uanset hvornår bebyggelsen er opført. Det er en forudsætning, at der er tale om eksisterende lovlig bebyggelse eksempelvis ved, at der er meddelt dispensation til bebyggelsen.

Bestemmelsen medfører, at der i sådanne områder vil være en reduceret beskyttelseszone, således at denne er mindre end 300 m og kun omfatter området mellem skoven og husrækken. Dog vil selve skovbyggelinjen på 300 m stadig være til stede.

Bruges disse betragtninger på den aktuelle skovbyggelinie ved Enghusene, er det klart at *nærmeste væsentlige lovlige bebyggelse* er Officersskolen, og ikke de let opførte overdækninger til halmballer, hvorved hele overdrevet og det meste af felthangarerne falder indenfor selv en reduceret byggelinie.

§5

§5.2 DN-Furesø er enig i det overordnede vejnets udformning og tilslutning indenfor lokalområdet – dog gør vi endnu en gang opmærksom på, at det ikke er nødvendigt med vejudvidelser gennem fredskoven øst for lokalplanområdet.

Perimetervejen fra lokalplanområdet og østpå skal nødvendigvis ikke udvides. Den kan indenfor sin nuværende bredde blive en fantastisk 2+1 vej. Cykler og gående trafik *til selve Jonstrup* kan fra lokalplangrænsen ledes direkte ad Bringevej. På steder med dårlige oversigtsforhold på Perimetervej i fredskoven kan vejbump reducere hastigheden og sikre eget trace for cyklister og gående. Dette er fuldstændig lig forholdene i Hareskovby – og Miljøvurderingens betragtninger på side 25, figur 13, er derfor ikke rigtige!

Den meget mere sparsomme rekreative cykel- og gåtrafik på Perimetervej kan sikres fuldt ud af 2+1 vejen, vejbump og den generelle hastighedsnedsættelse til 40 km/t – hvilket også vil forhindre/ reducere mængden af tung trafik fra Måløv til Jonstrup.

Fordele: langt bedre trafikal og *social sammenhæng* mellem ”Ny Bringe” og Jonstrup, ingen indgreb i beskyttede moser og fredskov og langt billigere vejanlæg.

§5.2.2 Der er ikke endnu hørt nogen begrundelse for at tillade biltrafik foran og mellem hangarerne 4 og 5, idet de begge hangarer fint kan vejbetjenes fra det almindelige vejnet (Perimetervej og interne veje i Filmbyen).

Vi opfordrer igen til at tage dette ud af lokalplanen, således at det store naturområde ikke forstyrres af biltrafik foran hangarerne (både dag og nat) - hvis dette bortfalder medfører det, at rullebanerne foran hangarerne *i deres helhed kan bevares udelte for den rekreative trafik* på Kultur- og Fritidsaksen.

Mellem Hangar 4 og 5 ligger der på begge sider af rullebanen den beskyttede naturtype overdrev; det beskyttes bedst, hvis biltrafik mellem hangarerne kører andre veje.

Almindelig lejlighedsvis adgang til hangarernes forsider kan ske gennem en bom, der betjenes elektronisk, som det er fint beskrevet for hangarerne 1-3 i designmanual – hvorfor så ikke også for Hg. 4 og 5?

Forpladserne foran hangarerne skal friholdes for længerevarende parkering og oplag af containere eller både (nævnt §10.4) - som det ser ud aktuelt er det hele rodet og grimt og skæmmer de store rekreative områder i den Grønne Kile få meter derfra.

§5.3 Fint udlæg af cykelstier i fin bredde. Igen påpeger vi at cykelstier ikke er nødvendige udenfor lokalplanområdet i øst, da cyklende og gående trafik mod Jonstrup kan ledes ad Bringevej. Den sparsomme rekreative trafik, primært cyklende, gennem fredskoven kan fint beskyttes med 2-1-vej, vejbump og hastighedsnedsættelse til 40 km/t. De fleste motionistcyklister kører hurtigere end det.

§5.5.1 Anlæggelse af P-pladser på kort 6a og 6b – det er *helt uforklarligt* hvorfor boligområdet i delområde 1 skal lægge areal til eventparkering for Filmbyen eller Naturstyrelsens område (P-pladser vendt ud mod ”Taxavejen”).

Dette er jo totalt spild af boligbyggeareal, hvem skal anlægge disse p-pladser, betale dem, hvem skal vedligeholde dem?

Hvis disse eventparkeringspladser kom ud af boligbyggefeltet/delområde1, så kunne Filmhusene som flere gange udtrykt i hørings svar af DN-Furesø, rykkes længere væk fra sin planlagte placering helt mod nord, yderst mod sletten. Den i planen skitserede placering vil medføre at bebyggelsen vil være en ren øjenbæ set fra Den Grønne Kile – RYK DET DOG LÆNGERE MOD SYDVEST!

Tilsyneladende er den forurening, der har ”presset” bebyggelsen så langt mod nord som muligt, afmeldt - så hvad forhindrer en langt bedre placering nærmere Udsigtshusene?

Tag nu det hensyn til landskabet som også Designmanualen så fint beskriver! - Overhold kommuneplanen der skriver: *”Ny bebyggelse skal med hensyn til placering og udformning tilpasses de landskabelige forhold. Miljøhensyn og hensyn til den omkringliggende natur vil indgå som planparametre ved byggeri.”*

På kort 6a ses at en ”F-16” shelter ligger i delområde 1 – Hvem disponerer over denne shelter, det må dog retfærdigvis være beboerne i delområde 1?

§6

§6.1 I følge aftaler og kommuneplan må der ved omdannelse og nybyggeri etableres et samlet etageareal på 63.900 m². Når nu Hangar 4 med sine 2.000+ m² er forsvundet fra boligområderne, så må Hangar 4 indregnes, trods flytning til erhvervsområdet, stadigvæk ind i de 63.900 m².

Eller har boligbyggeriet fået 2.000+ m² forærende?

§6.2 – se kommentarerne til 5.5.1 – ryk boligerne længere mod sydvest, der er plads nok hvis man ikke skal afgive m² til eventparkering for Filmbyen.

§6.2.3 En forvirret omgang om skure, overdækninger, udhuse og drivhuse – for de 130 boliger i delområde 1 vil det være betydelige arealer der derved kommer under tag. Skur mod afgangsvæjen på 6-7 meter og 2 meter i bredden udgør for 130 boliger alene ca. 1700 m²! - dertil andre skure, overdækninger og drivhuse! - der bliver sandelig behov for mange grønne tagløsninger på alle disse skure, dels aht. LAR, klimaet mellem husene og biodiversiteten.

§6.2.3.2 For denne paragraf og alle andre senere om skure og udhuse – hvorfor ikke være konsekvent og *kræve grønne tage* på disse i hele lokalplan 121's område? - Det kunne være et smukt vartegn for området og samtidig tilbageholde megen vand, fordampe en del vand og bidrage til biodiversitet!

§7

§7 Meget fint af bebyggelserne holdes i naturlige facadematerialer og mørke farvenuancer.

Igen: gør det til et vartegn, at skure og udhuse har ”grønne tage”.

§7.3: **Skovhusene** Her bør udkørsel ud mod sletten undgås, måske ved at gøre ”ringvejen” ensrettet med uret, således at vejen ud mod sletten udelukkende er en indkørsel ?

§8

§8 Ved væsentlige ombygninger af hangarerne anbefales det, at store lysåbne facader, nye vinduespartier og indgange vendes mod syd og at facaderne (portene) ud mod sletten i stort omfang oprettholdes med de grønne farver og generelle udseende de har nu. Der kan godt være åbne porte i de

lyse timer, men i ikke i skumringen eller om natten. Det er yderst vigtigt, som også øvrige planer adviserer, inklusive Designmanualen, at sletten friholdes for unødigt lysudfald.

§9

§9.1 andet afsnit: Belysning i erhvervsområdet. Det må præciseres at facedebelysningen rettes nedad eller i nogen grad ind mod bygningen. Facadebelysningen må ikke bruges til at oplyse facader!

§9.2 DN er enig vedrørende nye skilte, men det vigtigt at kultursporene består og vedligeholdes, lysene på hangarenes gavle, nævnt i Designmanualen – dæmpede røde lanterne, der angiver hangarenes placering i natten bevares - aktuelt lyser disse lanterne på gavlene af hangar 3 og 4 foranlediget af Filmstationen (tak til dem)!

Også advarselstavlerne og blinklys (deaktiveret) langs Perimetervej ved mellemrummet mellem hangar 3 og 4, der advarer mod landende fly på tværbanen, bør bevares som vigtige kulturspor - tænk hvor spændende det må være at flytte ind eller komme på besøg i de nye huse og at historien kan fortælles med de tydelige kulturspor bevaret.

§10

§10 Som hovedregel mener DN-Furesø, at eksisterende natur ikke kan erstattes af ny planlagt natur. Det betyder, at der ikke, udenfor selve byggefeltene, bør plantes træer på græslandet, hvad enten det er beskyttet overdrev eller ej. Der er store potentialer for at det græsland, der p.t ikke er overdrev, kan vokse sig dertil – dette må ikke forhindres af omfattende træplantninger eller at det ender som et ”parklandskab”.

På tegning 7 angives det, at arealet mellem Skovhusene og Længehusene skulle være “Engparken, lav engbeplantning, slåede arealer” - dette er direkte modstrid med områdets placering som eneste spredningsmulighed mellem overdrev nord for Perimetervej og overdrev sydfor – at “plante” eng på en tør syvendt skrænt er i direkte konflikt med naturens egen måde at brede sig på.

Der er vilde enge ved Bringe Mose og ved Jonstrup Å; der er ikke brug for plantede, kunstige enge.

Ordet *vildtgræsbeplantning* er bekymrende – med mindre at man udelukkende sår arter der naturligt forekommer på Flyvestationen – alt andet vil jo være en lokal floraforurening. Man kunne evt. høste frø fra de overdrev, der er på Flyvestationen, og bruge/så/sprede dem på *vildtgræsarealerne*, hvis der da ikke er vildt græs i forvejen, som ikke er hærget i byggeprocessen.

Bevaringsværdige naturelementer

Lokalplanen/designmanualen har en stor mangel, nemlig at der mangler udpegnings af bevaringsværdige træer (både i byggefeltene og i de landskabelig friarealer) og bevaringsværdige naturelementer; det sidste kan være et krat, en solbeskinnet skrænt, et område med særlige bevoksninger, eller lignende. Kommunen bør iværksætte en sådan gennemgang af området, således at indgreb ikke forringer områdets oplevelsesværdi samt dyre- og planteliv; biodiversiteten.

Angående bevaringsværdige træer, så kan udpegningsgrundlaget være træets harmoniske udseende, at træet har kvaliteter der er relevante for dyrelivet, evt. flagermus, eller at det er et vigtigt landskabselement på stedet. Bevaringsværdige naturelementer kan udpeges ud fra hensyn til biodiversitet.

Beskyttelse i byggeperioden.

Alle bevaringsværdige træer, krat, naturelementer, samt beskyttede naturtyper i lokalplanområdet bør indhegnes med tydelige røde bånd, således at byggetrafik ikke utilsigtet kommer til at beskadige disse. Hvis der bygges i padders vandringstid bør byggepladser indhegnes med paddehegn.

§10.2 – det er stadig ubegrundet, at dele af rullebanearealet skal gøres til trafikvej for Filmstationen og Engelbrecht – DN har ikke noget imod, at der *lejlighedsvis* er transport til forsiden af hangarerne, men kun ved passage af et elektronisk styret bomanlæg, hvor kun betroede medarbejdere har nøglerne.

§10.2.1 DN bifalder at mellemrummet mellem Hangar 3 og Hangar 4 også er en ”grøn forbindelse” - på tegning 10 ses arealet som G1-G2-G3-G4.

DN forudsætter at mindst hele G2 friholdes for alle nyanlæg og udelukkende er en spredningskorridor for de overdrev, der ligger nord for Fritidsaksen og syd for denne (samt for f.eks. rådyr, harer, ræve og grævlinger). Dette græsareal må gerne plejes så det på sigt vokser ind i naturtypen overdrev, men arealet vil *dog stadigvæk kunne tåle en del belastning i form af uorganiseret leg og idræt!*

§10.4 Forbuddet mod udendørs oplagring forudsætter DN-Furesø også gælder forpladserne til hangarerne 1-5 – gældende som beskrevet i paragraffen både uindregistrerede eller indregistrerede biler og busser - og foreslår DN: der tilføjes *containere*.

DN forstår ikke at brænde må oplagres, når det ikke må bruges i husene – men det gælder måske kun ved drift af arealerne, beskæring af træer?

§10.5 Hurra – natursti langs Jonstrup Å i en 15 meter bred zone. Kan dette fortsættes syd for Forsvarets område således, at der kommer sammenhæng i stiforløbet?

§10.7 DN-Furesø forstår ikke at en boligparcel skal forbruge areal på anlæggelse af eventparkering rettet mod Filmbyen – disse bør ligge i filmbyens område! Hvis hele delområde 1 kunne bruges til boliger i stedet for unødige parkeringsområder kunne bebyggelsen organiseres bedre, så husene ikke skæmmer synsoplevelserne ude på sletten, i Den Grønne Kile.

§10.12. Af hensyn til ensartethed bør lokalplanen angive hvilke hækegnede arter, der kan tillades. Hække og hegn må gerne bidrage optimalt til den biodiversitet området fortjener. Altså hegnsarter der er nyttige for dyrelivet, pindsvin, småfugle, sommerfugle m.fl..

§12

§12 Det forekommer helt urimeligt at grundejerforeningen for Filmhusene skal varetage drift og vedligehold af eventparkeringspladser og shelter ud mod Taxavejen – det bør varetages af andre eller helt undlades af lokalplanen.

Historiske spor i landskabet

Efter udarbejdelsen af lokalplan 121 er der foretaget arkæologiske søgegravninger. Disse har afdækket, at der er mange nye historiske spor i dele af lokalplanområdet. Denne nye viden er af naturlige årsager endnu ikke indarbejdet i lokalplan 121.

DN foreslår at disse spor i størst muligt omfang bevares og markeres i terrænet og i offentlig tilgængelige områder som f.eks. veje og stier. Dette kan medføre at enkeltbygninger måske bør rykkes lidt, hvor det er muligt.

DN ser gerne at der nedlægges markering i form af sten eller anden fysisk markering af f.eks. stolpehuller o.lign., Det kan f.eks. ske ved smågrupper af lave træer eller som en del af udendørsinventaret til gavn for beboerne og de besøgende i området. I belagte områder kan nedlægges markeringssten.

De mest markante og interessante historiske fund bør markeres og beskyttes ved f.eks. servitutter og tinglysning.

Bemærkninger til lokalplanens kortbilag

Kort 8A Forsinkelsesbassin i kommuneplanens område 16F5

Det på kort 8a og kort 12 viste forsinkelsesbassin placeret langs Værebros Å ønsker DN fjernet. Bassinet er vist beliggende udenfor lokalplanområdet i kommuneplanens område 16F5, men er tænkt som en del af lokalplanen! Kommuneplanen angiver for område 16F5 at området er naturområde og at de særlige naturværdier skal bevares. I det delområde hvor forsinkelsesbassinet er placeret er der i dag markante gamle træer og området gennemskæres af en hel unik sti, der ønskes bevaret i sin nuværende placering.

Kort 8B Længehusene og Bygning 152

DN-Furesø foreslår at Varemottagelsen, Bygning 152, historisk bygning bygget 1941 af Luftwaffe, omdannes til boliger og nogle af de nye huse derved sløjfes – presset på udbygning ud mod spredningskorridoren mellem hangar3 og 4, mindskes på denne måde. Vejadgangen i den vestlige ende af denne bebyggelse bør følge den allerede anlagte vej til Bygning 152 og ikke føres ud længere vestpå, da bilerne derved vil lyse lige ud i sletten om natten ved udkørsel.

Kort 9 Eventparkeringspladser

På fremragende vis er det illustreret at bebyggelsen Filmhusene ingen glæde har, bortset fra enkelte P-pladser, af det område der som kompensation er tilført dem i forbindelse med Hangar 4s overgang til erhvervsområdet. Grundejerforeningen får derimod en *forpligtigelse til drift og vedligehold*. Det forekommer yderst uretfærdigt.

Kommentar til den tilhørende Miljørapport, Sydlejren, Flyvestation Værløse.

6.3.2. Afsnittet Miljøstatus.

Det anføres ”at der ikke er registreret forekomst af særligt beskyttede arter indenfor lokalplanområdet”. Hvilke nye undersøgelser er der foretaget?

Kendskabet til områdets bilag IV arter synes udelukkende at bygge på en 8 år gammel rapport (Amphi Consult 2008). Da offentligheden ikke har haft adgang til området, synes kendskabet til bilag IV arterne at være mangelfuldt. Det nævnes specifikt at mange bygninger ikke er undersøgt for flagermus. Det anføres at der vil ske en undersøgelse forud for nedrivning af bygninger. Hvem vil foretage denne undersøgelse? - og er det ikke lidt sent, hvis nedrivning er vedtaget?

Hvilke kompenserende foranstaltninger forestiller man sig kan iværksættes hvis huse med flagermus nedrives?

6.3.3 På side 14 nævnes det problem, at beskyttede naturområder, som ejes af det offentlige, skal plejes, hvorimod plejeforpligtigheden bortfalder, når området overgives til private. Tinglysning af plejeforpligtigheden er derfor en god ide.

Om erstatningsnatur:

På side 13 står ”Det foreslås, at erstatningsnatur etableres i sammenhæng med eksisterende overdrev på et af de arealer der fornyligt er vokset ud af § 3 beskyttelse på grund af tilgroning”

På side 14 bliver det slået fast at stat og kommune har en plejeforpligtigelse ”så tilstanden ikke forringes”. Det betyder, at hvis plejeforpligtigheden var blevet opfyldt af forsvaret/Freja, ville det udpegede areal til erstatningsnatur allerede være et beskyttet område. Arealet er altså kun en erstatningsmulighed, fordi plejeforpligtigheden ikke er overholdt af Staten. DN må mene, at disse arealer ikke kan vokse ud af beskyttelsen og altså i forvejen er beskyttede.

6.3.4 I Afsnittet: *Afbødende foranstaltninger* skrives at erstatningsoverdrevet etableres på ”inddraget overdrev”. Denne ”inddragelse” skyldes den manglende opfyldning af plejeforpligtigheden.

6.4.1

Det skal sikres, at fremtidige aktiviteter på den tidligere flyvestation ikke medfører en sundhedsmæssig risiko for mennesker eller en øget belastning af grundvandet eller recipienterne (f.eks. å og mose).

Dette er afgørende – der må ikke bebygges arealer, hvor der tidligere har været, eller hvor der stadig er, forurening af flygtige forureningskomponenter som flybenzin og klorerede kulbrinter. Disse vil gennem årtier forurene indeklimaet i bygninger ved at diffundere gennem fundamenter og gulve, med mindre der afværger ved at gennemføre udluftninger under fundamenter og i alle kælderrum.

6.4.2

Det er fornuftigt at afværgepumpningerne fortsættes ”i mange år”, således at de regionale vandværker ikke forurenes.

6.4.3

Forureningsforholdene på den tidligere flyvestation kan have betydning for udviklingen af området, idet der på forurenede arealer kan være risiko for kontakt med forurenede jord eller risiko for af-dampning af forurening ind i bygninger eller til udeluften.

Hvis kommunen vurderer, at projektet kan gennemføres uden risiko for mennesker og miljø, udsteder kommunen en § 8-tilladelse, eventuelt med vilkår om eksempelvis supplerende miljøundersøgelser eller krav til oprensning eller afskæring af forurening.

De nuværende afværgeanlæg ligger primært på ubefæstede arealer. En eventuel befæstelse af disse arealer vurderes umiddelbart ikke at have en negativ indvirkning på miljøet, **da udvaskning af forureningen til grundvandet, hermed forventes at blive reduceret.** Ved bygge- og anlægsarbejde inden for de kortlagte arealer (herunder afværgeanlæggene) vil den påkrævede § 8-tilladelse sikre, at der ikke sker negativ påvirkning af miljøet, herunder grundvandet og recipienterne.

Den fede fremhævelse er vigtig – den viser, at det skønnes, at der **fortsat sker udvaskning** fra den umættede zone til grundvandet. Når der sker en fortsat udvaskning af forurening gennem den umættede zone ned mod grundvandet, vil de flygtige komponenter som ligger i den umættede zone, og i det underliggende grundvandsmagasin, mætte poreluften i den umættede zone.

De komponenter som afgasser fra forurening, som flybenzin og andre olieprodukter, er fx benzen, toluen, ethylbenzen og p-, m- og o-xylen, samt direkte fordampning af forskellige klorerede kulbrinter.

Barometereffekt: Varierende lufttryk over Flyvestationen betyder, at der ved lavt lufttryk strømmer luft op fra jordens umættede zone, hvor dele af porøsiteten er fyldt med luft, mens der ved højt lufttryk strømmer luft ned i den umættede zone – denne mekanisme kaldes barometereffekt.

Barometereffekten betyder, at et lavt lufttryk vil trække forurenede poreluft fra den umættede zone over grundvandet op i bygninger og i området omkring bygningerne, mens et højt lufttryk vil sende luft ned i den umættede zones porer.

En befæstelse af arealerne over de forurenede jordlag kan derfor have en uønsket effekt. Dette skyldes, at jorden under befæstningen vil fungere som en ”lunge”, hvor den forurenede luft kanaliseres op til overfladen eller tvinges gennem områder i jorden med mindre gennemstrømningsmodstand. Denne kanaliserede forurenede luftstrøm kan ende i både bygninger og i områder med legende børn. Da man ikke kender porøsitetsforholdene i jorden i den umættede zone er det umuligt at forudsige, hvor den forurenede luft ender.

De nævnte stoffer er kræftfremkaldende, kronisk giftige, mistænkt som fosterskadende eller for at give arvelige skader i kønscellerne eller har andre alvorlige sundheds- eller miljøskadelige effekter. (http://mst.dk/media/mst/9105997/benzen_udeluft.pdf)

6.4.4

Der er ikke taget hensyn til barometereffekten. Er der overhovedet gennemført målinger af poreluftens sammensætning og af poreluftens strømningsveje?

Der er kan derfor være behov for yderligere foranstaltninger og gennemgribende undersøgelser.

6.4.5

Grundvandsovervågningen er formodentlig tilstrækkelig, men der mangler en monitoring af poreluft. Desuden kendes de forurenede komponenter ikke i V1 områderne, og det anbefales at man kortlægger og gennemfører forureningsundersøgelser af V1 områderne, før der foretages yderligere planlægning i området.

6.5.1 og 6.5.3

Nedsivning af regnvand og tag vand er generelt en sympatisk ide. Men da stort set alt grundvand i området er forurenede vil nedsivning af tag og overfladevand gennem faskiner kunne ændre grundvandets strømningsveje i området, særligt hvis vand fra store arealer ledes til samme nedsivningsanlæg.

Dette vil i det lange løb kunne true vandindvindingen. DN læser Miljørapporten som, at dette ikke kan ske på Flyvestationen.

Danmarks Naturfredningsforening støtter derfor, at tagvand og overfladevand i ledes til kloak eller direkte til vandløb i området, også fordi vandet i Jonstrup Å har et meget højt klorid indhold, der kan fortyndes af tagvand (191 mg/l i vandløbsvandet, mens regnvand indeholder ca. 18-20 mg/l).

Anden glatførebekæmpelse end brug af alm. vejsalt må anbefales aht. Jonstrup Å.

På vegne af DN-Furesø,

Alf Blume, formand
Nygårdterrasserne 201D
3520 Farum
24 27 12 04

furesoe@dn.dk